

อัย เอกปที เอตี	อุหุ คจจติ อสุสมั
ตเมวานุเปเตยยาสิ	อปี ปสุเสสิ โน ลหุ.
อโห วต เร ชฉิน	วนมุลผลหารिया ^๑
สุณณั ทิสวาน อสุสมั	ตนะเต ทุกขั ภาวิสุสติ.
อติเวลั นุ อมมาย	อุณณาตทุชั อนปุปรัก
ยา โน พทุเช น ชานาสี	พราหุมณน ชเนสีนา.
อจายิเกน ลุทุเทน	โย โน คาโว สุมุทธิ
อปชช อมมัม ปสุเสมุ	สายั อุณณาโต อากต.
ทชชช อมมา พราหุมณเสส	ผลั ชุทุเทน มิสสิตี
ตทายั อสิโต ชาโต	น พาพหุ ทรเขยยุ ^๒ โน.
สุนา จ วต โน ปาธา	พาพหุ ตาเรตี พราหุมโณ
อติ ตตุถ วิลปัส	กุมารา มาตุคิทธิโน.

ทารกปพพ นาม.

๕. มหุที่ปพพ

เตลั ลาลปปีตี สุตวา	ตโย วาพา วเน มिका
สีโห พุยกุโฆ จ ทปี จ	อิทัง วจนมพรวุ.
มา เหว โน ราชปุตตี	สายั อุณณาโต อากมา
มา เหวมุหาก นิพโกเค	เหยยิตถ วเน มिका.

๑ วนมุลผลหาริเก (ฉฐรสงคัตติโปตถก)

๒ ธารเขยยุ (ฉฐรสงคัตติโปตถก)

สี่โห จ นั วิเหเจย
 เนว ชาลิกุมารสุส
 อุกเขเนว ชัเขถ
 ขณิตุติกั เม ปติต
 อผลา ผลิโน รุกษา
 คสุสา สายณหะกาลมहि
 อตุถุคตมहि สุริเย
 นีเจ โฉลมพเต สุริโย
 ยณจ เนสั อีโต หิสส์^๑
 โส นุน ขตุติโย เอโก
 โตเสนโต ทารเก ฉาเต
 เต นุน ปุตตกา มยห
 สายั สัเวสนากาเล
 เต นุน ปุตตกา มยห
 สายั สัเวสนากาเล
 เต นุน ปุตตกา มยห
 ปัจจุคตทา มั ตัญจนติ
 เต นุน ปุตตกา มยห
 ปัจจุคตทา มั ตัญจนติ
 เต นุน ปุตตกา มยห
 ปัจจุคตทา มั ตัญจนติ

พุคฺโข ทัปี จ ลกฺขณ
 กุโต กณฺหาชึนา สียา
 ปตี ปุตฺเต จ ลกฺขณา
 ทกฺขินกฺขิ จ ผนฺทติ
 สพฺพา มฺขฺหนฺติ เม ทิสฺวา
 อสฺสมาคมนํ ปติ
 วาพา ปนฺเถ อฺปฺภูจฺหุ
 ทูเร จ วต อสฺสโม
 ตนฺเต ภูณฺเขยฺยุ โภชน
 ปณฺณเสลาถาย อจฺฉติ
 มมํ ทิสฺวา อนายตี
 กปฺถเวย วราภึยา
 จัรปิตาว อจฺฉเร
 กปฺถเวย วราภึยา
 วารปิตาว อจฺฉเร
 กปฺถเวย วราภึยา
 วจฺฉา พาถาว มาตริ
 กปฺถเวย วราภึยา
 หัสาธุปรีปฺลลเล
 กปฺถเวย วราภึยา
 อสฺสมสฺสวาวิหฺรโต

๑. หสส์ (ฉฐสสังคีติโปตถก)

เอกายโน เอกปโถ
 อณฺเฑ มคฺคํ น ปสฺสามิ
 มิกา นมตฺถุ ราชานो
 ฌมฺเมน ภาตโร โหถ
 อวรุทฺตสฺสหาํ ภริยา
 ตณฺจหาํ นาตีมณฺฑามิ
 ตุมฺเห จ ปุตุเต ปสฺสถ
 อหณฺจ ปุตุเต ปสฺสเสยฺยํ
 พหุณฺจิทํ มุลผลํ
 ตโต อูปทฺตํ ทสฺสามิ
 ราชปฺตุตี จ โน มาตา
 ฌมฺเมน ภาตโร โหถ
 ตสฺสา ลาลปฺปมาณาย
 สุตฺวา เนลปตี วาจํ
 อิมฺมहि นํ ปเทสมฺหิ
 ปจฺจกฺขตา มํ ติฏฺฐนฺติ
 อิมฺมहि นํ ปเทสมฺหิ
 ปจฺจกฺขตา มํ ติฏฺฐนฺติ
 อิมฺมहि นํ ปเทสมฺหิ
 ปจฺจกฺขตา มํ ติฏฺฐนฺติ
 เต มีอา วิย อุกกณฺณา
 อานนฺทีโน ปมฺทิตา

สรา โสพฺภา จ ปสฺสโต
 เยน กจฺเจยฺย อสฺสมํ.
 กานนฺสมิ มหพฺพลา
 มคฺคํ เม เทถ ยาจิตา.
 ราชปฺตุตสฺส สิริมโต
 รัมํ สีตาวนุพฺพตา.
 สายํ สํเวสนํ ปติ
 ซาลี กณฺหาชินํ จุโก.
 ภกฺโข จายํ อนปฺปโก
 มคฺคํ เม เทถ ยาจิตา.
 ราชปฺตุโต จ โน ปีตา
 มคฺคํ เม เทถ ยาจิตา.
 พหุํ การุณฺณสมฺหิตํ
 วาหา ปนฺธา อปฺกุกฺมํ.
 ปุตุตกา ปสฺสกุณฺเจตา
 วจฺฉา พาลาว มาตริ.
 ปุตุตกา ปสฺสกุณฺเจตา
 หิสาฯปริปลฺลล.
 ปุตุตกา ปสฺสกุณฺเจตา
 อสฺสมสฺสาวิหฺรโต.
 สมนฺตานุภิชาวิน
 วคฺคมานาว กมฺปเร

ตฺยชฺช ปุตุเต น ปสฺสามิ	ชาติ กณฺหาชินฺ จุโก.
ฉกถิว มิคี ฉาป	ปกฺขี มุตฺตาว ปญฺชรา
โอยหาย ปุตุเต นิกฺขมิ	สีหฺวามิสฺสคติฺฐินิ
ตฺยชฺช ปุตุเต น ปสฺสามิ	ชาติ กณฺหาชินฺ จุโก.
อิทํ เนสํ ปทกฺกนฺตํ	นาคานมิว ปพฺพเต
จิตกา ปรีกัณฺณาโย	อสุสมสฺสวาวิฑูโร
ตฺยชฺช ปุตุเต น ปสฺสามิ	ชาติ กณฺหาชินฺ จุโก.
วาลุกายปปี โอยกัณฺณา	ปุตุตฺตา ปัสฺสกุณฺจिता
สมนฺตตามภิชาวนฺติ	เต น ปสฺสามิ ทารเก.
เย มํ ปุเร ปจฺจุเรณฺติ ^๑	อรณฺณา ทูรมายตี
ตฺยชฺช ปุตุเต น ปสฺสามิ	ชาติ กณฺหาชินฺ จุโก.
ฉกถิว มิคี ฉาปา	ปจฺจุคฺคณฺตฺวาน มาตรํ
ทูเร มํ ปฏฺวิโลเกนฺติ	เต น ปสฺสามิ ทารเก.
อิทณฺจ เนสํ กัณฺโณ	ปตฺติตํ ปณฺฑเวฬุวํ
ตฺยชฺช ปุตุเต น ปสฺสามิ	ชาติ กณฺหาชินฺ จุโก.
ถนา จ มยฺหิเม ปุรา	อุโร จ สมฺปทาถติ
ตฺยชฺช ปุตุเต น ปสฺสามิ	ชาติ กณฺหาชินฺ จุโก.
อุจฺจนฺจเคโก วิจินาติ	ถนเมกาวลฺมพฺติ
ตฺยชฺช ปุตุเต น ปสฺสามิ	ชาติ กณฺหาชินฺ จุโก.
ยสฺสุ สายนฺหสมฺยํ	ปุตุตฺตา ปัสฺสกุณฺจिता
อุจฺจนฺจเค เม วิวตฺตฺนฺติ	เต น ปสฺสามิ ทารเก.

๑. ปจฺจุเรณฺติ (ฉฺจฺจสงฺกัถิโปตฺถก)

อัย โส อสุสโม ปุพเพ	สมชฺชโร ปฏิกาทิ มํ
คฺยชฺช ปุตุเต อปสฺสนฺตฺวา	ภมเต วิย อสุสโม.
กิมิทํ อปฺปสฺสทฺโทว	อสุสโม ปฏิกาทิ มํ
กาโกธายี น วสฺสฺสนฺติ	มตา เม นฺน ทารกา.
กิมิทํ อปฺปสฺสทฺโทว	อสุสโม ปฏิกาทิ มํ
สกุณายี น วสฺสฺสนฺติ	มตา เม นฺน ทารกา.
กิมิทํ ตฺตฺตฺเทหฺนุโคสิ	อปี รตฺเตว เม มโน
กาโกธายี น วสฺสฺสนฺติ	มตา เม นฺน ทารกา.
กิมิทํ ตฺตฺตฺเทหฺนุโคสิ	อปี รตฺเตว เม มโน
สกุณายี น วสฺสฺสนฺติ	มตา เม นฺน ทารกา.
กจฺจि นฺ เม อชฺชปฺตฺต	มิกา ขาทิสฺส ทารเก
อรรณฺเณ อิริเณ วิวเน	เกน นีตา เม ทารกา.
อาหุ เต ปหิตา หุตา	อาหุ สุตฺตา ปียวทา
อาหุ พหิ โน นิกฺขนฺตา	จิทฺทาสฺส ปฺสฺตา นฺ เต
เนवासํ เกสา ทิสฺสฺสนฺติ	หตฺถปาทา จ ชาลิโน
สกุณานณฺจ โอปาทิ	เกน นีตา เม ทารกา.
อิหิ ตโต ทฺกฺขตฺรํ	สลฺลวิทฺทโร ขถา วโณ
คฺยชฺช ปุตุเต น ปสฺสํ	ชาลี กณฺหาจฺฉิ นฺ จุโ.
อิหิปี พุติยํ สลฺลํ	กมฺเปติ หทยํ มม
ยณฺจ ปุตุเต น ปสฺสํ	คฺวณฺจ มํ นาภิกาสฺสิ.
อชฺช เจ เม อิมํ รตฺตี	ราชปฺตฺต น สํสฺสิ

• อชฺชเว (ฉฺชฺชเว) (ฉฺชฺชเว) (ฉฺชฺชเว) (ฉฺชฺชเว) (ฉฺชฺชเว)

มณเฑ โอกกนตสนตัม ม
 นนุ มทุที่ วราโรหา
 ปาโต คตาสี อุนฉาย
 นนุ ตวั สททมสฺโสสิ
 สีสสปี นทนตสฺส
 อหุ ปุพฺพนิมิตฺตํ เม
 ขณิตฺโต เม หตฺถา ปติโต
 ตทาทํ พุยถิตา ภิตา
 สพฺพา ทิสา นมสฺสิสฺส
 มา เหว โน ราชปฺตฺโต
 ทารกา วา ปรามภูจฺจา
 สีสโห พุยคฺโหม จ ทิปิ จ
 เต มํ ปริยารุ มกฺค
 อหิ ปติณจ ปฺตฺเต จ
 อนนฺนุจिता ทิวารคฺตึ
 อชนานิ ปรีทหิตฺวา
 วิจรามิ ทิวารคฺตึ
 อิทํ สุวณฺณเหล็กฺทึ
 รุกฺขปฺกฺกานิ จาหาสิ
 อิทํ มุลาพิวคฺตฺกํ
 ภูณฺช ขุทฺเทหิ ลฺยฺตฺตํ
 ปทุมิ ชาลโน เทหิ
 ปาโต ทกฺขิสฺสิ โน มตฺ.
 ราชปฺตฺตึ ยสฺสฺสินี
 กิมิทํ สายมากตา.
 เย สรํ ปาตฺมากตา
 พุยคฺมสฺส จ นิกฺขิตฺ.
 วิจรมเตฺยา พุรฺหาเว
 อุกฺคฺวณฺจปปี อัสโต.
 ปุถึ กตฺวาน อณฺชลี
 อปี โสตฺถิ อิตฺ สียา.
 หโต สีสฺเหน ทิปินา
 อจฺลโกกตฺรจฺฉิกิ.
 ตโย วาพา วเน มิกา
 เตน สายมฺหิ อาคตา.
 อาจฺริยมิว มาณโว
 ชญฺนี พุรฺหมจฺวารินี.
 วนมุณฺณผลหาริยา
 คุมฺหํ กามา หิ ปฺตฺตกา.
 อภคฺตํ ปณฺชเวพฺวิ
 อิเม โว ปฺตฺตกัฟฺนา.
 สาลุกํ จินฺจเกทกํ
 สห ปฺตฺเตหิ ขตฺติย.
 กุมฺหํ ปน กุมาริยา

มาลินี ปัสส นจันเต
 ตโต กณหาชินายปี
 มณฺหุสฺสราย วคฺคยา
 สมานสุขทฺกฺขมา
 อปี สวี ปุตเต ปสฺเสส
 สมเถ พุราหมเณ นุน
 อหิ โสเถ อภิสฺสปี
 ตฺยชช ปุตเต น ปสฺสามิ
 อิม เต ชมฺพุทฺธา รุกฺขา
 วิวิธานิ รุกฺขชาตานิ
 อสฺสตฺถา ปนสา เจเม
 วิวิธานิ ผลชาตานิ
 อิม ตินฺนฺจันตี อารมา
 ชตฺถสฺส ปุพฺเพ กัฬิสฺส
 วิวิธานิ ปุพฺผชาตานิ
 ยานสฺส ปุพฺเพ ชาวีสุ
 วิวิธานิ ผลชาตานิ
 ยานสฺส ปุพฺเพ กุณฺธิสฺส
 อิม เต หตฺถิกา อสฺสา
 เขหิสฺส ปุพฺเพ กัฬิสฺส
 อิม สามา สโสลูกา

สวี ปุตฺตานิ อวฺหย.
 นิสามหิ รเถสภ
 อสฺสมิ อุกฺกจันตฺติยา.^๑
 รกฺขา ปุพฺพาชิตา อุโก.
 ชาตี กณฺหาชินิ จุโก.
 พุรฺหมจฺริยปรายเน
 สีสฺวเนเต พหุสฺสฺเต
 ชาตี กณฺหาชินิ จุโก.
 เวทิสฺสา สินฺธุวริตา
 เต กุมาราน ทิสฺสเร.
 นิโคจฺจธา จ กปิตฺถนา
 เต กุมาราน ทิสฺสเร.
 อยฺ สักฺกทา นทึ
 เต กุมาราน ทิสฺสเร.
 อสฺมิ อฺปริปพฺพเต
 เต กุมาราน ทิสฺสเร.
 อสฺมิ อฺปริปพฺพเต
 เต กุมาราน ทิสฺสเร.
 พลฺพิทฺธา จ โน อิม
 เต กุมาราน ทิสฺสเร.
 พหุทฺธา กทลิมิกา

• อุปยฺนตฺติยา (ฉนฺนฺจันตฺติโยคฺค)

เยหีสสุ ปุพเพ กัฬีสสุ	เต กุมารา น ทิสฺสเร.
อิมะ หังสา จ โภจจา จ	มยฺวรา จิตฺรเปชฺฐา
เยหีสสุ ปุพเพ กัฬีสสุ	เต กุมารา น ทิสฺสเร.
อิมะ ตา วณฺณกมุพาโย	ปุปฺพิตา สพฺพกาลิกา
ยตุตฺตสฺสุ ปุพเพ กัฬีสสุ	เต กุมารา น ทิสฺสเร.
อิมะ ตา โปกฺขรณั รมฺมา	จกฺกวาภุภุจฺจिता
มณฑลเกหิ สณฺณนา	ปทุมฺปฺปลเกหิ จ
ยตุตฺตสฺสุ ปุพเพ กัฬีสสุ	เต กุมารา น ทิสฺสเร.
น เต กญฺจานิ ภินฺนานิ	น เต อุทกมากตํ
อคฺคิปี เต น หาสิตฺ	ภินฺนุ มนุโทว ฉายสี.
ปีโย ปีเยน สจฺจมม	สโมห ^๑ พุยฺพหณฺณติ
ตยชฺช ปุตุเต น ปสฺสามิ	ชาติ กณฺหาชินฺ จุโภ.
น โข โน เทว ปสฺสามิ	เยน เต นีหฺญา มตา
กาโกลาปี น วสฺสนฺติ	มตา เม นฺน ทารกา.
น โข โน เทว ปสฺสามิ	เยน เต นีหฺญา มตา
สภฺณาปี น วสฺสนฺติ	มตา เม นฺน ทารกา.
สา ตตฺถ ปรีเทวิตฺวา	ปพฺพตานิ วณานิ จ
ปฺนเทวสฺสมํ คนฺตฺวา	สามิกสฺสนฺติเก โรที. ^๒
น โข โน เทว ปสฺสามิ	เยน เต นีหฺญา มตา
กาโกลาปี น วสฺสนฺติ	มตา เม นฺน ทารกา.

๑ สโม เม (ฉฺยสฺสจฺจิตฺติโปตฺถก)

๒ โรที สามิกสฺสนฺติเก (ฉฺยสฺสจฺจิตฺติโปตฺถก)

น โข โน เทว ปัสสามิ	เยน เต นีหฺญา มตา
สกุณปิ น วสฺสนฺติ	มตา เม นฺนุ ทารกา.
น โข โน เทว ปัสสามิ	เยน เต นีหฺญา มตา
วฺจฺรณฺตี รุกฺขมฺลฺลฺลฺล	ปพฺพเตสฺสุ คฺุหาสฺสุ จ.
อิตฺติ มหุที วราโรหา	ราชปฺตฺตํ ยสฺสสฺสินี
พาหา ปคฺคยฺห กนฺทิตฺวา	ตตฺถเวว ปตฺติตา ฉมา.
ตมชฺฌปฺตฺตํ ราชปฺตฺตํ	อฺุทเกนาภิสฺสึจจ
อสฺสคฺคํ นํ วิทิตฺวาน	อถ นํ เอตทพฺรวิ.
อาทึเยเนว เต มหุที	ทฺุกฺขํ นกฺขาตฺมิจฺฉินฺตี
ทลิตฺุโท ยาจโก วฺุทฺุโฆ	พฺุราหฺมโณ ชฺรมาคโธ.
ตสฺส ทินฺนา มยา ปฺตฺตา	มหุที มา ภายึ อสฺสส
มํ ปสฺส มหุที มา ปฺตฺเต	มา พาพฺุหํ ปรีเทวยึ
ลจฺฉาม ปฺตฺเต ชีวนฺตา	อโรคา จ ภวามเส.
ปฺตฺเต ปสฺสจฺจ ชณฺณจฺจ	ยจฺจ อณฺณํ ชฺเร ชนํ
ทชฺชา สปฺปริโส ทานํ	ทิสฺวา ยาจกมาคคํ
อนฺุโมทาหึ เม มหุที	ปฺตฺตเก ทานมฺตฺตมํ.
อนฺุโมทามึ เต เทว	ปฺตฺตเก ทานมฺตฺตมํ
ทตฺวา จิตฺตํ ปสาเทหึ	ภึยฺโย ทานํ ทโท ภว.
โย ทฺุวํ มจฺฉเรภฺุเตสฺสุ	มนฺุสฺเสสฺสุ ชนาธิป
พฺุราหฺมณฺสฺส อทา ทานํ	สวีนํ รกฺขจฺวทฺุณโน.
นินฺนาทิตา เต ปจฺวี	สทฺุโท เต ติทิวฺจฺคโธ
สมนฺตา วิชฺชุตฺตา อากุ	คิรีนํว ปฏฺิสฺสฺตา.

ดศฺส เต อนุโมทนต์ิ   อุโโก นารทปพฺพตา
 อินฺโท จ พุรหฺมา จ ปชาปตี จ
 โสโม ยโม เวสฺสวโน จ ราชา
 สพฺเพ เทวานุโมทนต์ิ   ดาวตีสา สอินฺทกา.
 อิติ มทฺที วราโรหา   ราชปฺตตี ยสฺสสินี
 เวสฺสนตรสฺส อนุโมทิติ   ปฺตตเก ทานมฺตฺตมฺ.
 มทฺทีปพฺพ นาม.

๑๐. สกถปพ

ตโต รตฺยา วิวसानะ	สุริยสฺสคฺคมนํ ปตี
สกฺโก พุราหฺมณวณฺณเณน	ปาโต เนสํ อทิสฺสถ.
กจฺจि นุ โโกโต กุสฺถิ	กจฺจิ โโกโต อนามยํ
กจฺจि อุณฺเณน ยาเปถ	กจฺจิ มุลผลา พหุ.
กจฺจิ ทํสา มกฺสา จ	อปฺปเมว สิริสฺปา
วเน วาพมิกากิณฺเณ	กจฺจิ หีสา น วิชฺชติ.
กุสลณฺเจว โน พุรหฺเม	อโถ พุรหฺเม อนามยํ
อโถ อุณฺเณน ยาเปม	อโถ มุลผลา พหุ.
อโถ ทํสา มกฺสา จ	อปฺปเมว สิริสฺปา
วเน วาพมิกากิณฺเณ	หีสา มยฺหํ น วิชฺชติ.
สตฺต โน มาเส วสฺถิ	อรณฺเณ ชีวโสกินิ
อิทํปี ทฺติยํ ปสฺสาม	พุราหฺมณํ เทวณฺณินิ